

VIOLETA ALLMUÇA

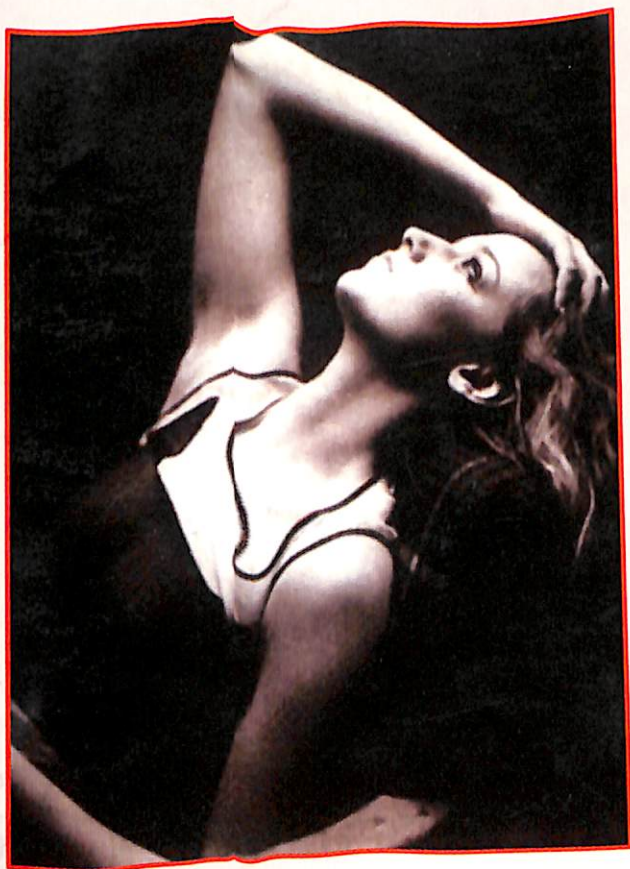
BIBLIOTEKA

BOM-31

A59

JULIA

roman

BOTIMET TOENA

Botues: Fatmir Toçi
Redaktor: Perikli Jorgoni
Korrektore letrare: Elda Kelo
Përkujdesja grafike dhe kopertina: Lavdie Cenmurati
ISBN 99927 - 1 - 808 - 0
© Autori

BOTIMET TOENA
Rr. "Muhamet Gjollësja", K.Postare 1420, Tiranë
Tel.: (355)(4)240116; 240117
Tel./Fax: (355)(4)240117
E-mail: toena@icc.al.eu.org
[Http://www.toena.com.al](http://www.toena.com.al)

EPILOG

yteti i hirtë nuk fshihte asgjë, as gjurmët e dimrit, as lagështinë e vjeshtës. Ditët errësoheshin shpejt, ndërsa netët flinin gjatë. Pasardhësit filluan ta urrenin qytetin e lagësht, ashtu siç urrenin ndryshkjen e hënës, për të cilën kishin dëgjuar nga të parët. Ata i harruan këto përfytyrime, derisa një ditë qyteti u zgjua mbi vdekjen.

- Ikën paraardhësit, - tha Angjelina D. - Ikën në botën tjetër. Çuditërisht ne jemi një racë që kryqëzuar vetveten. Kohë më vonë bota kishte dëgjuar ulërimat e ulkonjës, pas ngricës së egër të dimrit. Shenjtori i qytetit u lut për mëkatet e paraardhësve që morën me vete emrin e tyre të mirë dhe zemërimin e keq.

Vetëm një personazh nuk kishte ikur ende në atë botë, Angjelina D. Ajo ishte pushtuar nga mëdyshja. Trokiste çdo mbrëmje me një bastun të hirtë tokën duke mërmëritur nën zë. I akuzoi pasardhësit, se mbi ta do të binte urrejtja e të vdekurve. Madje secili do të humbte shpirtin, po të harronin të ktheheshin.

- Bij kurve jeni të gjithë, - tha me zë të lartë shitësi i qumështit, teksa shoqëronte kortezhin e përmortshëm të një vajze të re.

Fundi i ditës u mbyll nën një qiell pa ngjyrë, me pika të mëdha shiu si lotë njerëzore.

- Ajo do të shkojë sonte në përjetësi, atje ku jeton shpirti i të gjithëve, - foli Julia D.

Njerëzit mbanin mbi supe arkmortin e rëndë të vajzës, që askush nuk e dinte pse vrau veten.

Para syve i kalonin duar që përqaftonin atë krijesë të brishtë e të prekshme, e cila kishte mbajtur mbi vete botën e shurdhër. Një pluhur lulebore i ra në gjoks. Ajo mbeti vetëm një hije në përshtypjen e të gjithëve.

- Cila jeni ju?, - pyeti me një zë të dobët gruaja që e preku me dashje në parakrah.

- Një pasardhëse e kësaj bote, - iu përgjigj vajza dhe kreu lutjen e zakonshme.

Sytë e tejdukshëm të Angjelinës u shkëputën nga pluhuri i luleborës.

Shumë kohë më parë Julia D. mendonte se u përngjiste mjaft të parëve të vet. Murtaja e mëvonshme e hakmarrjes u shfaq një ndajnatë si maskë e vjetëruar në formë të një tërbimi. Duetet në historinë e njerëzve prisnin të mbaronin, kur të frynte era e frikshme e vdekjes. Ajo dëgjonte si e përhumbur shtyrjen e kohës që bëhej njësh me mendimin për të mos u kthyer mbrapa.

Njeriu mund ta sajonte si të dëshironte legjendën e jetës së të tjerëve. Por ai nuk mundej kurrsesi ta fshinte nga kujtesa ose vegimi i pasardhësve të tij, sepse kështu funksiononte pushteti i jetës mbi vdekjen. Mjaft ide të pashpjeguara kalonin nga njëri pushtet në tjetrin duke formuar moskuptimet që lëviznin nga paraardhësit tek pasardhësit.

Julia besonte, se mungesa e një ndryshimi mbante peng shpirtërat e pafajshëm të zanafillës njerëzore. Askush nuk mund të shkonte në vdekje pa jetuar jetën e tij me jetën e të tjerëve.

Ajo ishte vajza e dytë e fisit më të njohur të qytetit E. Qysh në moshën dhjetë vjeçare vajza mësoi të rrethohej nga disa rregulla që e mbërthenin prej mëngjesit, deri në mbrëmjen e shkurtër. Altari i saj i veçantë ishte zbulimi në një kohë të pacaktuar i një emri enigmatik të familjes. Gjithçka ishte lidhur me një keqkuptim që kthehej nga fillimi, e stërhollohej më shumë nga një zë tek tjetri. Kur

asgjë nuk kishte fund thyhej heshtja. Gjyshja Angelina, pjesa e gjallë e trungut të mbetur nga fisi i saj i dëgjuar, zbuloi e para se dashuria ndaj një burri, nuk ishte vetëm një ndjenjë e gjallë, por edhe e vetmja ndjenjë e vdekur.

- Dëgjo, Julia çfarë po të them. Kujtoje sa herë të kesh nevojë t'i thërrasësh kujtesës, - iu drejtua vajzës me një vështrim të gjatë. - Ti nuk e di, çfarë është përcmimi i së kaluarës, sepse ti je një fëmijë që dëgjon historitë e të tjerëve. Ndoshta të vjen rreth e rrotull bota e dikujt tjetër. Por mos harro, secili ka historinë e tij të lidhur me historinë e të tjerëve. E vetmja që të mbetet, është të kujtosh e më pas të harrosh se ke fiksuar me vërtetësi të shkuarën, madje ta mbyllësh atë brenda vetes.

Jashtë njolla të hirta kishin mbështjellë qiellin e silleshin për qark, sikur të kishin frikë nga njëra-tjetra. Diku retë thërrmoheshin në mjegull e fshihnin paragjykimet e natës së shkuar, nëpër udhët e ftohta të janarit.

Julia zbriti me të shpejtë shkallët, e veshur me një fund të shkurtër, sapo dëgjoi sinjalin me refrenin e himnit kombëtar. Ajo qeshte shpesh nga këto pasione të të dashurit, për t'i kthyer gjendjet e trazuara të shpirtit në përjetime ngazëllyese. Migeni i hodhi një vështrim të ngrohtë që buronte nga sytë ngjyrë qielli të errët, rrethuar nga një skelet i hollë syzesh optike. Megjithëse ndodhej shumë afër saj, i dukej se ajo po i largohej deri në ikje.

Ishte adhuruesi i parë romantik i dashuruar ca kohë më parë që kishte hyrë në jetën e saj. Në fillim Julia i ngjasoi me diçka të paarritshme, me diçka që ishte e prirur drejt asaj që emërtohej e pranueshme për një moral tjetër. Vetë ai shqetësohej, sepse shpesh i ngjallte njëfarë dyshimi në qëndrimet e pakuptimta ndaj jetës.

Kur e kishte njohur në fillim, i ishte dukur aq e brishtë, sa Migeni, pasi kishte dëgjuar ca gërvishtje të zërit, ishte përplasur me atë vështrim sysh, thujse të qetë. Ndodhej

nën harkun e dashurisë. Ndoshta kishte ardhur koha të ishte i dashuruar. Vetë Julia, lëvizte mbi ca ëndrra të mistershme e pëshpëriste se tashmë njeriu ishte më pranë ikjes prej vetes. Bota e dashurisë lëshonte mesazhe jashtë njeriut.

- Zoti, na ruajtë nga këto fjalë të pashpresa, - i tha një ditë Migeni.

Po ajo me buzët e plota ngjyrë rozë të lehtë, ishte përgjigjur me gjakftohtësi dhe bindje:

- Mos ki frikë nga vdekja.

Lidhja e frymës njerëzore me frymën e përndritur të botës sajonte histori të vërteta ose të pavërteta, për të qenë brenda kohës dhe hapësirës.

Ai u mbështet mbi krahun e saj të majtë. Ndjeu parfumin e lehtë "Devotion" që i pëlqente shumë. Julia vështroi retë e bardha ulur mbi malin e zhveshur. Qielli i ngjasoi me një grua shtatzënë. Mbrëmja ishte e ftohtë si një copë e ngrirë akulli, të cilën njerëzit me frymën e tyre filluan ta kthenin në një masë të lëvizshme ujore duke pritur të nesërmen diellin. Ata të dy endeshin nën shtyrjen e trupave të njëri-tjetrit, bënë ca pyetje nëpër tym nën harkun e akullit dhe hakmerreshin kundër kohës së ftohtë me puthje të nxehta.

Migeni nuk ishte i sigurtë, nëse ajo e dashuronte. Julia i thoshte, se dy njerëz të dashuruar lidheshin mes tyre me rrahjet e zemrës. Dashuria nuk ishte si formulat e gjeometrisë, që dikush i kishte zgjidhur me kohë.

- Është fjala për një enigmë të vjetër, - tha ajo mes heshtjes dhe ikjes. Jeta ime ka rrjedhur brenda këtij shekulli. Por njeriu duhet të mendojë për njeriun, sepse lindja dhe vdekja ndodhin vetëm një herë në jetë.

Migeni vështroi sytë e saj të mbërthyer në qerpikët e gjatë. Teksa i mbante në duar gishtat e drejtoi përballë vetes dhe i tha:

- Ti kërkon të shpikësh një histori Julia, të gjesh copëza shprehjesh, për të rindërtuar të kaluarën. - A s'është kjo

një përpjekje e ngatërruar, një frikë, për të mos i besuar së ardhmes? A s'është kjo një lamtumirë e dhimbshme për jetën dhe botën?

Ai në të vërtetë do t'i ndërpriste fjalët, sikur shpirtërat e tyre të mos silleshin nëpër një shkretëtirë, ku nuk mund të kishte përhumbje të dashurisë. Julia i hodhi një vështrim të harruar. Tha sërish se ishte në rrugëtimin e fundit të kohës. Zërat e të tjerëve ia ngatërronin më shumë lëmshin e errët të ikjes së asaj nate pa mbarim.

- Më duket se është e shtunë sot, - pyeti ajo a thua sikur po bënte një pyetje misterioze që kërkonte një përgjigje të çuditshme.

- Po, - iu përgjigj Migeni si i gozhduar, - ndërsa ajo ishte tek pragu i derës.

- Zoti e ndihmoftë, - tha ai, duke u lutur për shpirtin e saj të brengosur.

Mëngjesi lindi i ngarkuar me shi. Dita e fundit e shekullit po mbyllej me kohë të keqe. Pikat e shiut dukej sikur binin me frikë. Lart kishin braktisur hapësirën e pafund dhe lëshoheshin mbi tokën që ngjante si një letër e zhubrosur.

Rryma e ftohtë e ajrit fshikullonte fytyrat e njerëzve. Ata prisnin të ikte dimri sa më parë e të flisnin për dhimbjen e atij viti.

Në ekranin pa ngjyra të televizorit, Julia kishte parë njerëz që arratiseshin. Ata dëgjonin lotët përzier me pikat e shiut. Zërat e tyre humbnin në ikje. Kaq shumë shpirtëra klithnin atë ditë, sa dikush tha se udhëtonin me trishtim nga njëri skaj i botës në tjetrin, sikur të ishin të vdekur. Nga larg kishin parë lindjen e diellit nën shiun e lotëve të tyre. Kthenin pas sytë në tokën e braktisur me hirin e mallit të djegur. Era u thante lotët.

Migeni ishte pasagjeri i fundit i linjës Tiranë-Zyrih. Në qiell u rrëzua një lamtumirë.

Julia, zbriti shkallët e bar “Mumjes”. Zgjati dorën për të takuar stilistin e njohur, të cilin e kishte ndjekur në sfilatën e fundit.

- Të kam pritur, Julia. Desha të di, nëse do të marrësh pjesë në sfilatën time, - i tha ai me një buzëqeshje në buzët e holla.

Ajo e përshëndeti në heshtje. Iu duk se pikërisht tek ajo kafene me emrin “Mumja” të gjithë njerëzit ishin zhytur nën një tym të hirtë e në biseda nga më të pashpjegueshmet. Në fillim kishte qenë një klub rinor, ku mblidheshin më shumë të rinjtë ekstravagantë bashkë me artistët.

Më vonë barin nisën ta frekuentonin një grup fotomodelesh, që silleshin nëpër korridoret e ngushta dhe as nuk u shkonte ndërmend të imagjinonin fantazma rreth vetes. Ato ishin ca krijesa të brishta, të cilat sillnin një atmosferë feste në lokalin romantik.

Një natë në pjesën më të thellë të barit, drita natyrore ishte zëvendësuar me qirinj të ndezur që sajonin një kthinë. Atje filluan të hynin njerëz të elitës të të gjitha ngjyrave. Thellë gjithçka dukej e zhveshur. Njerëzit përpiqeshin të zbulonin të mirat dhe të këqijat e shtetit, i cili gjithsesi kishte dyert e tij.

Flitej se në një shteg që e njihnin të gjithë, vdekatori, duke ditur pikat e dobëta të kësaj shtrese shoqërore, mbante ligjëratat të mbushura me moskuptime. Nga qëndrimi për

një kohë të gjatë në kryqëzimin e atij vendi jashtë botës, ai vetëm mallkonte ditënatën. Arkitektët e kishin quajtur “Piramidë” ose tempulli i vdekatarit. Një nga modelet e reja dhe një politikan i ri thanë, se ndërhyrja brenda piramidës bëhej, për të ndryshuar të paktën kohën tjetër. Atij njeriu duhej t’i harrohej sa më shpejt emri, që njerëzit të lehtësoheshin nga imazhi i fantazmës. Debati ishte i gjatë mes modeleve dhe politikanëve të rinj. Ata nuk ishin më shumë se njëzet e pesë vjeç. Dikush propozoi se nga të gjitha emërtimet, atij tempulli i shkante emri “Mumje”. Askush nuk u lodh më të gjente ndonjë emër më të shpifur.

- Po, - tha Julia, teksa ulej në ndenjësen e blertë të lokalit të mbushur plot. Ajo e dinte se përballë ekstravagancës së tyre qëndronte plot mllef ngjyrimi i të vdekurit. Shpesh ai ngjante si një njollë, e cila shfaqej në mes të natës me një thikë të përgjakur pas shpine. Modeleve u pëlqente luksi i kafenesë “Mumja”. Për qenien e përhershme aty të vdekatarit, as që donin t’ia dinin. Ato nuk kishin dashur të dëgjonin për hije e fantazma që silleshin rreth botës. Si një e fshehtë ruhej, për të mos u mësuar nga të tjerët, gjithçka dukej sikur ishte harruar. Dikush thoshte si rastësisht se vdekatarit do të ishte e vështirë t’i harrohej emri dhe bëmat. Në shtegun e kryqëzuar nga drita e qirinjve, ku shfaqej hija, pasdite një grua shtatzënë kishte parë një masë të ngrirë. Për të mos prishur festën, i la modelet bashkë me politikanët të pinin xhin dhe uiski. Pastaj gruaja u sul në mes të sallës. Me zë të lartë i siguroi të gjithë, se kishte vërejtur një zvarranik të lëshohej në shtegun, ku shfaqej herë pas here fantazma. Nuk kishte dyshim se kjo ishte e vërtetë. Askush nuk u habit, jo vetëm për ato që dëgjoji nga goja e gruas së lemerisur, por as nga kthimi i vdekatarit në një qenie tjetër.

Julia dëgjoji një rënkim si prej një njeriu të sëmurë. Dalloi në kryqëzimin e dobët të dritave një hije që brenda syve ishte shuar pa nam e pa nishan. Ajo tha e para, se kishte